

Inhoudsopgave

Deel A Introductie

Introductie Basisdeel pedagogisch werk	17
---	----

Kerntaak B1-K1: Begeleiden van kinderen bij hun ontwikkeling

Deel B B1-K1-W2: Inventariseert behoeften en wensen van het kind

Hoofdstuk 1 Ontwikkelingspsychologie	31
1.1 Inleiding	31
1.2 Doelstellingen	31
1.3 Ontwikkeling	32
1.4 Samenvatting	41
1.5 Begrippen	41
1.6 Eindopdrachten	42
 Hoofdstuk 2 Ontwikkelingsgebieden	 43
2.1 Inleiding	43
2.2 Doelstellingen	43
2.3 Cognitieve ontwikkeling	44
2.4 Sociaal-emotionele ontwikkeling	51
2.5 Sensomotorische ontwikkeling	58
2.6 Creatief-expressieve ontwikkeling	63
2.7 Samenvatting	66
2.8 Begrippen	66
2.9 Eindopdrachten	68
 Hoofdstuk 3 Taalontwikkeling	 69
3.1 Inleiding	69
3.2 Doelstellingen	69
3.3 Functies van taal	70
3.4 Verschillende gebieden van de taalontwikkeling	71
3.5 Taalontwikkeling per leeftijd	72
3.6 Voorlezen en vertellen	76
3.7 Samenvatting	82
3.8 Begrippen	83
3.9 Eindopdrachten	83
 Hoofdstuk 4 Observeren	 85
4.1 Inleiding	85
4.2 Doelstellingen	85
4.3 Waarnemen en observeren	86
4.4 Objectiviteit en subjectiviteit	89
4.5 Methodisch werken met een observatieplan	93
4.6 Manieren van observeren	95
4.7 Observeren in de praktijk	98
4.8 Registreren, interpreteren en rapporteren	100
4.9 Samenvatting	103
4.10 Begrippen	103
4.11 Eindopdrachten	104

Hoofdstuk 5 Hechting	105
5.1 Inleiding	105
5.2 Doelstellingen	105
5.3 Het hechtingsproces	106
5.4 Soorten hechting	108
5.5 Factoren die van invloed zijn op de hechting	111
5.6 Samenvatting	113
5.7 Begrippen	113
5.8 Eindopdrachten	114

Hoofdstuk 6 Socialisatie	115
6.1 Inleiding	115
6.2 Doelstellingen	115
6.3 Vormen van socialisatie	116
6.4 Primaire socialisatie: het gezin	117
6.5 Secundaire socialisatie: de omgevingsfactoren	122
6.6 Samenvatting	126
6.7 Begrippen	126
6.8 Eindopdrachten	127

Deel C B1-K1-W1: Zorgt voor een veilig pedagogisch klimaat

Hoofdstuk 7 Pedagogische vaardigheden voor kindgericht werken	133
7.1 Inleiding	133
7.2 Doelstellingen	133
7.3 Inleven	134
7.4 Aansluiten bij de belevingswereld	136
7.5 Respect	137
7.6 Open en eerlijk	140
7.7 Aandacht	141
7.8 Vriendelijk	142
7.9 Betrokkenheid	143
7.10 Enthousiasme en inspiratie	145
7.11 Band opbouwen	146
7.12 Ruimte geven om zelfstandig te worden	147
7.13 Samenvatting	150
7.14 Begrippen	150
7.15 Eindopdrachten	151

Hoofdstuk 8 Opvoeden: vaardigheden en stijlen	153
8.1 Inleiding	153
8.2 Doelstellingen	153
8.3 Wat is opvoeden?	154
8.4 Opvoedingsvaardigheden	155
8.5 Opvoedingsstijlen	161
8.6 Pedagogische visies	165
8.7 Samenvatting	167
8.8 Begrippen	168
8.9 Eindopdracht	168

Hoofdstuk 9 Interactievaardigheden	169
9.1 Inleiding	169
9.2 Doelstellingen	169
9.3 Relatie tussen interactie, ontwikkeling en welbevinden van een kind	170
9.4 De zes interactievaardigheden	171
9.5 Samenvatting	186
9.6 Begrippen	186
9.7 Eindopdrachten	187
 Hoofdstuk 10 Begeleiden van groepsprocessen	 189
10.1 Inleiding	189
10.2 Doelstellingen	189
10.3 Functies en kenmerken van een groep in het pedagogisch werkveld	190
10.4 Groepsprocessen	190
10.5 De invloed van de pedagogisch medewerker op de groepsprocessen	193
10.6 Samenvatting	196
10.7 Begrippen	197
10.8 Eindopdrachten	197
 Hoofdstuk 11 Kinderziektes en EHBO	 199
11.1 Inleiding	199
11.2 Doelstellingen	199
11.3 Lichaamscontact	200
11.4 Ziektesymptomen bij kinderen	200
11.5 Kinderziektes	204
11.6 Rijksvaccinatieprogramma (RVP)	206
11.7 Overgewicht bij kinderen	206
11.8 EHBO	209
11.9 Samenvatting	215
11.10 Begrippen	216
11.11 Eindopdrachten	217
 Hoofdstuk 12 Gedragsproblemen en gedragsstoornissen	 219
12.1 Inleiding	219
12.2 Doelstellingen	219
12.3 Gedrag	219
12.4 Gedragsproblemen	223
12.5 Gedragsstoornissen	232
12.6 Samenvatting	241
12.7 Begrippen	242
12.8 Eindopdrachten	244
 Hoofdstuk 13 Kindermishandeling	 245
13.1 Inleiding	245
13.2 Doelstellingen	245
13.3 Wettelijke verplichtingen van ouders	246
13.4 Vormen van kindermishandeling	248
13.5 Risicofactoren voor kindermishandeling	250
13.6 Beschermende factoren tegen kindermishandeling	252
13.7 Gevolgen van kindermishandeling	253
13.8 Signaleren van kindermishandeling	255
13.9 Stappenplan bij (het vermoeden van) kindermishandeling	257

13.10	Preventie om kindermishandeling te voorkomen	262
13.11	Samenvatting	263
13.12	Begrippen	264
13.13	Eindopdrachten	265

Hoofdstuk 14 Communicatieve vaardigheden **269**

14.1	Inleiding	269
14.2	Doelstellingen	269
14.3	Vormen van communicatie	270
14.4	Het communicatieproces	272
14.5	Communicatieve vaardigheden	275
14.6	Samenvatting	281
14.7	Begrippen	281
14.8	Eindopdrachten	283

Deel D B1-K1-W5: Werkt samen met andere betrokkenen in de omgeving van het kind

Hoofdstuk 15 Samenwerken **285**

15.1	Inleiding	285
15.2	Doelstellingen	285
15.3	Samenwerking	286
15.4	Collega's	287
15.5	Omgaan met verschillende types collega's	292
15.6	Gedrag van collega's	293
15.7	Omgaan met gedrag van collega's	294
15.8	Interdisciplinaire samenwerking	295
15.9	Samenvatting	296
15.10	Begrippen	296
15.11	Eindopdrachten	297

Hoofdstuk 16 Intercultureel werken **299**

16.1	Inleiding	299
16.2	Doelstellingen	299
16.3	Wat is cultuur?	300
16.4	Cultuurverschillen	301
16.5	Culturele diversiteit	303
16.6	Intercultureel communiceren	305
16.7	Intercultureel werken	309
16.8	Samenvatting	310
16.9	Begrippen	311
16.10	Eindopdrachten	312

Deel E **B1-K1-W3: Bereidt de uitvoering van activiteiten voor**
B1-K1-W4: Creëert een verantwoorde en stimulerende
speel-/leeromgeving
B1-K1-W6: Volgt en stimuleert de ontwikkeling en leren van
het kind

Hoofdstuk 17 Activiteiten voor kinderen organiseren	317
17.1 Inleiding	317
17.2 Doelstellingen	317
17.3 Plannen en organiseren van activiteiten	318
17.4 Spelactiviteiten	321
17.5 Spelvormen en ontwikkelingsfuncties per leeftijdsgroep	323
17.6 Creatieve en expressieve activiteiten	327
17.7 Samenvatting	336
17.8 Begrippen	337
17.9 Eindopdrachten	337
 Hoofdstuk 18 Inrichting en verzorging van ruimtes	 339
18.1 Inleiding	339
18.2 Doelstellingen	340
18.3 De binnenruimte	340
18.4 De buitenruimte	343
18.5 Ruimtes voor verschillende leeftijdsgroepen	345
18.6 Schoonmaken en schoonhouden van ruimtes en materialen	346
18.7 Veiligheid	347
18.8 Samenvatting	349
18.9 Begrippen	350
18.10 Eindopdracht	350

Deel F **B1-K1-W7: Evalueert haar eigen werkzaamheden**

Hoofdstuk 19 Reflecteren, evalueren en feedback	353
19.1 Inleiding	353
19.2 Doelstellingen	353
19.3 Reflecteren	353
19.4 Evalueren	354
19.5 Feedback	355
19.6 De STARR-methode	361
19.7 Samenvatting	362
19.8 Begrippen	363
19.9 Eindopdrachten	364

Kerntaak B1-K2: Werken aan kwaliteit en deskundigheid

Deel G B1-K2-W1: Werkt aan de eigen professionele ontwikkeling

Hoofdstuk 20 Werken aan deskundigheid en professionaliteit	369
20.1 Inleiding	369
20.2 Doelstellingen	369
20.3 Beroepshouding	370
20.4 Professionele werkhouding	374
20.5 Professionele eigenschappen	378
20.6 Sociale vaardigheden	379
20.7 Functionele vaardigheden	380
20.8 Assertief gedrag	380
20.9 Intervisie	385
20.10 Samenvatting	393
20.11 Begrippen	394
20.12 Eindopdrachten	396

Deel H B1-K2-W2: Werkt aan het bewaken en bevorderen van kwaliteitszorg

Hoofdstuk 21 Samen werken aan kwaliteit	399
21.1 Inleiding	399
21.2 Doelstellingen	399
21.3 Samenwerken in een team	400
21.4 Samenstelling van een team	400
21.5 Inzicht in je eigen bijdrage aan een team	402
21.6 Vergaderen en overleggen	407
21.7 Conflicten in een team	416
21.8 Voorlichting en advies geven	423
21.9 Samenvatting	427
21.10 Begrippen	429
21.11 Eindopdrachten	430